

Sygn. akt VII U 40/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: protokolant sądowy Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2017 r. w Warszawie

sprawy K. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wcześniejszą emeryturę

na skutek odwołania K. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 29 listopada 2016 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

K. S. (1) w dniu 30 grudnia 2016r. złożył, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 29 listopada 2016r., znak: (...), którą odmówiono mu przyznania prawa do wcześniejszej emerytury.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że w okresie od 23 września 1980r. do 30 września 1983r. pracował jako mechanik w (...) oddział nr (...) w R.. Podniósł także, że nie jest w stanie przedstawić świadectwa pracy w szczególnych warunkach, ponieważ zakład pracy już nie istnieje (odwołanie z dnia 30 grudnia 2016r., k. 2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie spełnił przesłanki co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zaliczył do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 23 września 1980r. do 30 września 1983r. w Spółdzielni (...) w R. na stanowisku mechanika, ponieważ ubezpieczony nie przedstawił świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Uwzględnieniu do stażu pracy w warunkach szczególnych podlegał natomiast okres zatrudnienia od dnia 4 czerwca 1984r. do dnia 31 grudnia 1998r. w (...), trwający 14 lat, 6 miesięcy i 19 dni. Dodatkowo Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że ubezpieczony wniósł o przekazanie środków zgromadzonych w OFE na dochody budżetu państwa, na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się ogólnym stażem pracy w wysokości 25 lat oraz w dniu 7 października 2016r. ukończył 60 lat.

Mając na względzie brak spełnienia jednej z koniecznych przesłanek, organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 29 listopada 2016r. odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym i uznał, że odwołanie od w/w decyzji, jako bezzasadne, powinno podlegać oddaleniu (odpowiedź na odwołanie z dnia 11 stycznia 2017r., k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. (1), ur. (...), w okresie od dnia 7 października 1972r. do dnia 22 grudnia 1974r. pracował w gospodarstwie rolnym rodziców w miejscowości K.. W tym czasie uczęszczał również do (...) Szkoły (...) w W., gdzie uczył się w zawodzie ślusarza mechanika (oświadczenie wnioskodawcy, k. 11 a.r., zaświadczenie ze Starostwa Powiatowego w W. z dnia 8 listopada 2016r., k. 8 a.r., świadectwo ukończenia (...) szkoły (...), k.10 a.r.).

W okresie od 23 grudnia 1974r. do 31 grudnia 1976r. ubezpieczony zatrudniony był w (...) Fabryce (...) w W. na stanowisku kierowcy (świadectwo pracy, k. 2 akt kapitałowych). Pracę na tożsamym stanowisku wykonywał również w okresie od dnia 7 marca 1977r. do dnia 13 września 1980r. w Państwowym Przedsiębiorstwie (...) w W.. W czasie tego zatrudnienia, w okresie od 28 kwietnia 1978r. do 8 maja 1980r., odbywał zasadniczą służbę wojskową (świadectwo pracy, k. 3 akt kapitałowych, książeczka wojskowa, k. 14 akt kapitałowych).

W dniu 23 września 1980r. K. S. (1) zawarł ze Spółdzielnią (...) w R. umowę o pracę na stanowisku mechanika. Ubezpieczony swoje obowiązki realizował w warsztacie samochodowym, w którym znajdowały się dwa kanały oraz na zewnątrz budynku na tzw. placu, w kanałach najazdowych. Oprócz niego zatrudnionych było jeszcze kilku innych mechaników oraz pracowali uczniowie. Pracą kierował dyrektor ds. technicznych, a bezpośrednio na hali mechanik, który pełnił funkcję brygadzysty (zeznania K. S. (1), zeznania świadka J. W., zeznania świadka K. S. (2), skrócony protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2017r., k. 18 -21 a.s., e-protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2017r., k. 22 a.s.).

Zdarzało się - z uwagi na brak ekipy zajmującej się naprawami w terenie - że ubezpieczony, tak jak pozostali mechanicy, wyjeżdżał poza warsztat, do miejsca, w którym zepsuł się samochód i albo dokonywał naprawy bezpośrednio na miejscu awarii, albo holował zepsuty pojazd do warsztatu. Naprawy poza warsztatem zdarzały się również wtedy, gdy pojazd zepsuł się na stacji kolejowej, gdzie wykonywane były prace wyładunkowo – załadunkowe (zeznania K. S. (1), zeznania świadka J. W., zeznania świadka K. S. (2), skrócony protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2017r., k. 18 -21 a.s., e-protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2017r., k. 22 a.s.).

Praca ubezpieczonego trwała w ciągu doby 8 godzin, a jeśli była taka potrzeba, to również dłużej, nawet kilkanaście godzin. Mechanicy pracujący wraz z ubezpieczonym zajmowali się wszystkimi naprawami, nie było wśród mechaników specjalizacji. Również ubezpieczony dokonywał wszelkich koniecznych napraw. Były to naprawy samochodów ciężarowych np. marki S. oraz J., w których ubezpieczony naprawiał m.in. skrzynie biegów, silniki, tylne mosty, czy szczęki hamulcowe. Niektóre z naprawianych elementów, jak silniki czy skrzynie biegów, najpierw w kanale wymontowywał z pojazdu, a potem prznosił je na stanowisko obok kanału lub obok samochodu, dokonywał ich demontażu oraz naprawy. Montażu do pojazdu ponownie dokonywał w kanale (zeznania K. S. (1), zeznania świadka J. W., zeznania świadka K. S. (2), skrócony protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2017r., k. 18 -21 a.s., e-protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2017r., k. 22 a.s.).

Ubezpieczony przeprowadzał także przeglądy samochodów, sprawdzał hamulce, płyny eksploatacyjne oraz sprawność świateł. Zajmował się również ładowaniem i podłączaniem akumulatorów. W/w obowiązki wykonywał częściowo w kanale, a częściowo poza kanałem, w tym również w terenie (zeznania K. S. (1), zeznania świadka J. W., zeznania świadka K. S. (2), skrócony protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2017r., k. 18 -21 a.s., e-protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2017r., k. 22 a.s.).

W dniu 30 września 1983r. nastąpiło rozwiązanie z K. S. (1) umowy o pracę (świadectwo pracy, k. 4 akt kapitałowych).

W dniu 30 września 1983r. ubezpieczony otrzymał świadectwo pracy, z którego wynika, że w okresie od 23 września 1980r. do dnia 30 września 1983r. był zatrudniony w Spółdzielni (...) w R. na stanowisku mechanika (świadectwo pracy z dnia 30 września 1983r., k. 4 akt kapitałowych).

Od dnia 7 listopada 1983r. do dnia 30 kwietnia 1984r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Spółdzielni (...) w C. na stanowisku ślusarza-mechanika (świadectwo pracy, k. 8 akt kapitałowych). Następnie w okresie od 4 czerwca 1984r. do 16 października 1999r. pracował w (...) S.A., od 7 września 1999r. do 31 lipca 2000r. w (...) S.A, natomiast w okresie od 1 sierpnia 2000r. do 30 czerwca 2004r. wykonywał prace na rzecz (...) Sp. z o.o. W ww. okresach zatrudnienia odwołujący wykonywał pracę starszego wartownika, ślusarza remontowego, ślusarza elektryka oraz kierowcy. W dniu 9 listopada 2016r. K. S. (1) otrzymał od ww. zakładu pracy świadectwo pracy w szczególnych warunkach, bowiem w okresie od dnia 4 czerwca 1984r. do dnia 30 czerwca 2004r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace:

- na stanowisku starszy wartownik wg. wykazu strażnik kontroler (wyłącznie w (...)) w okresie od 4 czerwca 1984r. do 1 lipca 1984r., wymienionym w wykazie A, Dziale IV, poz. 19, pkt. 15,

- na stanowisku stokażowy w okresie od 2 lipca 1984r. do 29 maja 1985r., wymienionym w wykazie A, Dziale IV, poz. 19, pkt 4 „ prace w przetwórstwie, magazynowaniu, przepompowywaniu, przeładunku, transporcie oraz dystrybucji ropy naftowej i jej produktów”,

- na stanowisku ślusarz-elektryk, co odpowiada stanowisku elektromonter instalacji elektrycznych w okresie od 30 maja 1985r. do 1 lipca 1990r., wymienionym w wykazie A, Dziale II, poz. 1, pkt 9 „prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych” oraz

- na stanowisku kierowcy autocysterny wg wykazu kierowca samochodu specjalnego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3.5 t, w okresie od 2 lipca 1990r. do 30 czerwca 2004r., wymienionym w wykazie A, Dziale VIII, poz. 2, pkt 2 „prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3.5 t, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych, balastowych, autobusów liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów” (świadectwo pracy, k. 14 akt kapitałowych, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, k. 14 akt rentowych).

W dniu 17 listopada 2016r. ubezpieczony złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniosek o wcześniejszą emeryturę wraz z kwestionariuszem dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych (wniosek, k. 1-14 akt rentowych).

Na podstawie dowodów uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego organ rentowy przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999r.: okresy składkowe w wymiarze 25 lat, 9 miesięcy i 25 dni, okresy nieskładkowe w wymiarze 9 dni, tj. staż sumaryczny w wymiarze 25 lat, 10 miesięcy i 4 dni, w tym staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 14 lat, 6 miesięcy i 19 dni. Jednocześnie organ rentowy ustalił, że ubezpieczony nie spełnił warunków wynikających z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r., poz. 748) w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), ponieważ na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił okresu co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do 31 grudnia 1998r. Wobec tego decyzją z dnia 29 listopada 2016r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił K. S. (1) prawa do wnioskowanego świadczenia (decyzja ZUS z dnia 29 listopada 2016r., znak: (...), k. 19 akt rentowych). K. S. (1) odwołał się od powyższej decyzji (odwołanie z dnia 30 grudnia 2016r., k. 2 a.s.).

Wskazany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, w tym na podstawie dokumentów znajdujących się

w aktach rentowych ubezpieczonego, jak również na podstawie zeznań świadków J. W. i K. S. (2) oraz zeznań ubezpieczonego.

Autentyczność dokumentów, jak również ich zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy, nie była kwestionowana przez żadną ze stron procesu, dlatego Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Zeznaniom świadków Sąd dał wiarę biorąc pod uwagę okoliczność, że były one spójne i zgodne z dokumentami, a także korespondowały z zeznaniami K. S. (1). Świadkowie pracujący wraz z K. S. (1) w latach 80-tych, potwierdzili prace jakie ubezpieczony realizował jako mechanik. Opisywali je w jednakowy sposób, także zgodnie z tym, co później zeznał odwołujący. Sąd zatem ocenił zeznania świadków jako wiarygodne.

Sąd dał wiarę również zeznaniom ubezpieczonego, ponieważ treść jego zeznań korespondowała z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, a w szczególności z zeznaniami świadków. Jedną okolicznością, na jaką wskazywał K. S. (1) w zeznaniach, a Sąd nie dał jej wiary, była ta, która dotyczyła liczby godzin pracy w kanale. Ubezpieczony wskazał, że w kanale pracował 6 - 7 godzin w ciągu dnia. Biorąc pod uwagę, że ubezpieczony wyjeżdżał do napraw w terenie, a także realizował naprawy wymontowanych części (silniki czy skrzynie biegów) na stanowiskach znajdujących się poza kanałami, to wskazanie, że każdego dnia w kanale spędzał 6 czy 7 godzin nie jest wiarygodne. Zdaniem Sądu, w świetle tego, jak świadkowie i sam ubezpieczony opisywali prace mechaników, bardziej prawdopodobne jest, że liczba godzin pracy ubezpieczonego w kanale była różna - jednym dniu większa, w innym mniejsza, ale z całą pewnością nie wynosiła stale tyle, ile oznaczył K. S. (1).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. S. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 29 listopada 2016r., znak: (...), jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.), zwanej dalej ustawą emerytalną, wskazuje, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przy określaniu prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, o których mowa w powołanym art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998r., nie ma żadnej swobody. Prace te ściśle i jasno zostały określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43) – zwanym dalej rozporządzeniem w sprawie wieku emerytalnego. Na wykazach prac zawartych we wskazanym rozporządzeniu, nie kończą się jednak ograniczenia dotyczące uprawnień z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Aby daną pracę uznać za wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, pracownik musi ją wykonywać stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy. Dodatkowo, zgodnie z powołanym rozporządzeniem, aby mężczyzna mógł nabyć prawo do emerytury powinien:

1. posiadać 25-letni okres zatrudnienia, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia);
2. wykonywać pracę wymienioną w wykazie A (Prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego), będącym załącznikiem do rozporządzenia;
3. osiągnąć wiek emerytalny wynoszący 60 lat (§ 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia) oraz
4. być zatrudnionym przez co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach (§ 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia).

Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powinno być stwierdzone przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze lub w świadectwie pracy (wyrok SN z dnia 15 grudnia 1997 roku, II UKN 417/97 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, II UKN 598/00). Świadectwo pracy w warunkach szczególnych jest jednak dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. i nie stanowi dowodu tego co zostało w nim odnotowane. Taki walor mają wyłącznie dokumenty urzędowe, do których w myśl stosowanego a contrario art. 244 § 1 k.p.c. nie zalicza się świadectwa pracy, skoro nie zostało sporządzone przez organy władzy publicznej ani inne organy państwowe (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 grudnia 2013r., III AUa 783/13, Lex nr 1409118). Dodatkowo należy podkreślić, że w razie wszczęcia postępowania sądowego, toczącego się wskutek odwołania ubezpieczonego od odmownej decyzji organu rentowego w sprawie przyznania uprawnień do emerytury w wieku obniżonym dopuszczalne jest przeprowadzanie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo do świadczenia.

W rozpatrywanej sprawie kwestią sporną było to, czy K. S. (1) posiada wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie innych przesłanek nie było zaś przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budziło żadnych wątpliwości, gdyż wnioskodawca legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 25 lat, w dniu 7 października 2016r. ukończył 60 lat, a ponadto wniósł o przekazanie środków zgromadzonych w Otwartym Funduszu Emerytalnym na dochody budżety państwa.

Ubezpieczony kwestionując zaskarżoną decyzję powoływał się na okoliczność, że do pracy w warunkach szczególnych powinien być uwzględniony okres zatrudnienia od 23 września 1980r. do 31 grudnia 1998r. w Spółdzielni (...) w R..

Celem dokonania oceny, czy praca ubezpieczonego we wskazanym okresie była realizowana w warunkach szczególnych, Sąd prowadził postępowanie dowodowe. Ograniczyło się ono do przesłuchania ubezpieczonego, a także świadków J. W. i K. S. (2). Jeśli chodzi zaś o dokumenty, to jako jedyny dokument zostało przedstawione świadectwo pracy za w/w okres, inne zaś dokumenty kadrowo – płacowe nie stanowiły elementu zgromadzonego przez Sąd materiału, bowiem ubezpieczony nie dysponował informacjami o miejscu ich przechowywania. Taka wiedza z urzędu nie była znana również Sądowi.

Mając na względzie zgromadzone dowody Sąd Okręgowy ocenił, że fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w Spółdzielni (...) w R., nie został potwierdzony. Ubezpieczony zajmował wówczas stanowisko mechanika, ale - jak wynika z jego zeznań oraz z zeznań świadków - w ramach warsztatu wykonywał prace zarówno w kanale remontowym, jak i poza nim. Ponadto, jak była potrzeba, to realizował naprawy w terenie. Przy czym, co istotne, w warsztacie, w którym ubezpieczony pracował w (...) w R., nie było specjalizacji mechaników, w związku z czym każdy mechanik wykonywał pracę taką jaką aktualnie było trzeba wykonać. Jeśli chodzi zaś o sam rodzaj prac naprawczych realizowanych przez K. S. (1), to nie każdy wymagał wykonywania w kanale remontowym i nie każda praca naprawcza była w związku z tym pracą w warunkach szczególnych. Poz. 16 Działu XIV Wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, jako prace w szczególnych warunkach wymienia tylko prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych, a nie wszystkie prace przy naprawie pojazdów mechanicznych, czy szynowych. Ustawodawca uznał zatem za prace

wykonywane w szczególnych warunkach tylko niektóre z prac wykonywanych zwykle w toku naprawy pojazdów mechanicznych, czy szynowych. Jeśli te prace, tj. wykonywane w kanałach remontowych, nie stanowią pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, to nie mogą być ocenione jako prace w warunkach szczególnych. W tym miejscu przytoczyć należy stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 12 kwietnia 2012r. (II UK 233/11, LEX nr 1216852), który stwierdził, że „nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika. Od tej reguły istnieją odstępstwa. Pierwsze z nich dotyczy sytuacji, kiedy inne równocześnie wykonywane prace stanowią integralną część (immanentną cechę) większej całości dającej się zakwalifikować pod określoną pozycję załącznika do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Drugie odstępstwo dotyczy przypadków, kiedy czynności wykonywane w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia mają charakter incydentalny, krótkotrwały, uboczny”.

W przypadku K. S. (1) nie mamy do czynienia ze wskazanymi, dopuszczalnymi odstępstwami, na które wskazał Sąd Najwyższy. Zdaniem Sądu, można byłoby kwalifikować jako wykonywane w warunkach szczególnych w Spółdzielni (...) w R. tylko te prace naprawcze, które ubezpieczony realizował w kanałach remontowych. Nie sposób było jednak ustalić w jakim wymiarze czasowym się to odbywało. Na podstawie zeznań świadków i ubezpieczonego z całą pewnością można przyjąć, że naprawy w kanałach nie wypełniały ubezpieczonemu pełnego wymiaru czasu pracy ze względu na inne rodzajowo realizowane czynności. Ubezpieczony m.in. dokonywał napraw poza warsztatem, w terenie, a więc bez dostępu do kanału. Ponadto, po wymontowaniu niektórych części, jak silnik czy skrzynia biegów, ich naprawę przeprowadzał na stanowisku znajdującym się na hali – poza kanałem. Z uwagi na pracochłonność takich napraw, nie można ocenić, że miały one charakter uboczny, czy krótkotrwały.

Podsumowując, spośród prac wykonywanych przez ubezpieczonego, jako realizowane w warunkach szczególnych, mogłyby być kwalifikowane jedynie prace w kanałach remontowych, ale z całą pewnością nie stanowiły one jedynych zadań ubezpieczonego i nie wypełniały mu pełnego wymiaru czasu pracy, stanowiąc raczej pewien wycinek różnych prac, które wraz z innymi składały się dopiero na całość zamkniętą w pełnym wymiarze czasu pracy, jaki realizował K. S. (1).

Dokonana przez Sąd ocena uwzględnia przerwy w naprawie związane z koniecznością opuszczenia kanału w celu przygotowania elementu do wymiany. Opuszczenie kanału w celu przygotowania części do wymiany i powrót w celu jej zamontowania stanowi integralną część pracy w kanale remontowym. Z ustaleń poczynionych w sprawie, głównie w oparciu o zeznania świadków, którzy pracowali jako kierowcy, wynika, iż praca w kanałach nie była świadczona stale. Nie było to miejsce, gdzie ubezpieczony stale pracował. Świadkowie wskazywali również, że często zdarzało się wykonywanie prac przez mechaników w terenie oraz na stacji kolejowej. Nie ma przy tym znaczenia, że wielokrotnie odbywało się to w mało przyjaznym środowisku, na zewnątrz warsztatu, na ziemi i w różnych warunkach pogodowych. Z punktu widzenia przepisów rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego istotne jest bowiem, by praca realizowana przez osobę ubiegającą się o emeryturę przyznawaną w wieku obniżonym, odbywała się dokładnie w takim charakterze, jak określa wykaz A. W przypadku K. S. (1) tak jednak nie było.

Zeznania świadków, zresztą zgodnie z tym, co zeznał sam ubezpieczony, wskazują że prace ubezpieczonego jako mechanika w części wcale nie były realizowane w kanałach – jak choćby wówczas, gdy ubezpieczony zajmował się przeglądami, co sam potwierdził, wskazując jednocześnie, że zajmował się sprawdzaniem hamulców, płynów eksploatacyjnych oraz ładowaniem i podłączaniem akumulatorów. Z kolei w pozostałych okresach ubezpieczony pracował w kanale i tam dokonywał pewnych napraw, ale tego rodzaju prace nie były jedynymi i nie były realizowane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wynika to zresztą z zeznań świadków. Przesłuchani świadkowie zgodnie potwierdzili, że naprawy, które realizowali mechanicy były wykonywane z kanału bądź w innym miejscu, np. w terenie bądź na hali albo na zewnątrz, przed halą. K. S. (1) nie mógł zatem stale pracować w kanałach, co ostatecznie potwierdzają jego zeznania, w których sam wskazał, że w ciągu dnia w kanale pracował 6 - 7 godzin. Wprawdzie Sąd

nie dał temu wiary uznając, że nie jest możliwe, by każdego dnia praca w kanale tyle właśnie trwała. Taka liczba godzin, jaką podał ubezpieczony – niższa niż 8 w ciągu dnia – potwierdza jednak, że praca w kanałach remontowych nie była realizowana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wobec powyższych okoliczności Sąd podzielił stanowisko organu rentowego wyrażone w zaskarżonej decyzji. Ubezpieczony w toku postępowania w rozpatrywanej sprawie nie wykazał, żeby legitymował się co najmniej 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Odwołanie od decyzji z dnia 29 listopada 2016r., znak: (...), podlegało więc oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

(...)